

לשנה הבאה בירושלים?

(הגיונות פסח תשל"ד)

אָ-לֵהי הסליחות והלב החרד יסלח לי על אותו סימן-שאלה נורא בכותרת המאמר, לקראת ליל הסדר תשל"ד. נפל מרור בכוסו של אליהו: מה הדין? ומה הרחמים?..

פעמיים בשנה אנו תפילה חמה: "לשנה הבאה בירושלים". בשעת הרצינות העילאית ובשעת החגיגות העילאית: בנעילה של יום-הכיפורים ובילל-הסדר. שני שיאי הנפש והגוף היהודי מני-אז, מני-אז.

מידת הביקורת העצמית מטיחה: כיצד מפר היהודי שפגלויות הבטחה זו, כשיש בידו לקיימה? ומידת הקלוג העצמי עונה: מדי חצי שנה הוא מבטיח: "לשנה הבאה" – וכך הוא זוכה בדחיה מתמדת...

וכששאלנו, עד מלחמת ששת הימים: האם יש לומר **בירושלים** "לשנה הבאה בירושלים"? – השבנו: ודאי, שהרי אנו רק **בפרבריה**, ולא בתוכה ממש.

וכאשר זכינו לשחרורה החילוני לשיר: "לשנה הבאה בירושלים **הבנויה**", אבל **לא** בנינו אותה, לא כהלכתה. ...

מי שמיהר לרדת מהר-הבית אל הכותל ועָשָׂאוּ למקום "המקודש ביותר ליהודים", והשאיר את ההר כמקום "המקודש ביותר בארץ למוסלמים", לא פָתַח פתוח הוא השאיר אלא **שערים** פתוחים לרווחה לשלטון ערבי בירושלים. לא זו אף זו: תקווה רבה ניטעה מאז בלב האויב – שאין שיבת ציון שלנו סופית, שאיננה שיבה של אמת. המחדל בהר-הבית חמור בתוצאותיו ההיסטוריות והפסיכולוגיות, יותר מכל מחדל אחר.

ומכיוון שלא היה רצון **מלפנינו** – גבר הרצון **שלהם**. (הערה 1) ומכיוון שבכך נתגלה חוסר הרצינות ההיסטורית המלאה – אין פלא שצעירים שואלים "מה העבודה **הציונית** הזאת לכם בכלל?", וכופרים **בְּעִיקַר**.

על כן, מצווה וחובה וטעם, וצורך בוער ממש, לחדש במלוא הפה וממלוא הלב – ואולי גם במלוא הכוח שפִּידִיים – את דְּבַר "לשנה הבאה בירושלים", כדי לעקור את סימן-השאלה המחריד אשר בכותרת, ואת סימני-השאלות האחרים שעמו.

~~~~~

הערת סיום :

זהו קטע ממאמרו של אלדד ב'דיעות אחרונות' בערב פסח תשל"ד. המאמר הוכתר :
'ביעור חמץ, ולא שעיר לעזאזל'; (על פי הכותרת של אחד מקטעיו, שאיננו מובא כאן).

הערות:

.1

במשפט זה מכוון אלדד לכך שבגלל היעדר רצוננו – כאמור בַּפִּיִּסְקָה הקודמת – העזו
הערבים לתקוף אותנו ביום הכיפורים תשל"ד. הוא פיתח את הטיעון הזה בחלקים
אחרים במאמר; הנה ציטוט אחד :

לא יצא פרעה לתקוף את ישראל, אלא עד שנודע לו "כי נבוכים הם בַּאֲרָץ" ... ואם עלו
עלינו [אז] בשומעם 'כי נבוכים' אנו בארץ', איך לא יעלו עלינו [כיום] בשומעם כי
נבוכים אנו לגבי הארץ "בכלל"?